

NPO DETAILANALYSE

2025-10-05_POW_05879016

Uitzending: NPO-Sending | 2025-10-05 | Geanalyseerd op: 2026-05-23 01:32

Version 3.0-detail | Universal 3.0-detail | Konverter 3.4 (2026-05-20) | Maatstaf: Mediawet 2008 Art. 2.1

TOTAALSCORE

5.4/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

0 = evenwichtig, 10 = sterk eenzijdig/manipulatief

POLITIEK SPECTRUM

Classificatie op basis van Chapel Hill Expert Survey (CHES) 2024

De Chapel Hill Expert Survey (CHES 2024) is een academische enquête onder 609 politicologen in 31 landen. Elke partij wordt beoordeeld op een schaal van 0 (extreem-links) tot 10 (extreem-rechts).

Partij	SP	GL-PvdA	PvdD	D66	CDA	NSC	CU	VVD	BBB	SGP	PVV	FvD
CHES	1.10	2.40	2.50	4.80	5.50	5.80	6.00	7.00	7.50	7.80	9.20	9.50
Spectrum	Links	Links	Links	Links	Midden	Midden	Rechts	Rechts	Rechts	Rechts	Rechts	Rechts

De totale tendens wordt weergegeven op een 0–10-schaal (0 = sterk links-bevoordelend, 5 = evenwichtig, 10 = sterk rechts-bevoordelend). De berekening is gebaseerd op het verschil in gemiddelde bevoordeling van linkse vs. rechtse partijen (groepering volgens CHES 2024).

TENDENS (L – R)

4.7 / 10

Evenwichtig

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

← Links

Rechts →

Bron: Chapel Hill Expert Survey 2024 — chesdata.eu | [Jolly et al., Electoral Studies, 2022](https://doi.org/10.1017/XES.2022.1) | Drempelwaarden: [Pew Research Center](https://www.pewresearch.org/)

Dit gedeelte biedt politieke context en telt niet mee voor de totaalscore.

POLITIEK LANDSCHAP

Het kabinet-Schoof is in juli 2024 aangetreden als extraparlamenteair kabinet, gesteund door PVV (37 zetels), VVD (24 zetels), NSC (20 zetels) en BBB (7 zetels). Premier Dick Schoof is partijloos. De grootste oppositiepartij is GL-PvdA met 25 zetels, gevolgd door D66 (9 zetels), CDA (5 zetels), SP (5 zetels), PvdD (3 zetels), CU (3 zetels), SGP (3 zetels), FvD (3 zetels), DENK en Volt.

Partij	CHES L-R	Zetels	Regering/Oppositie	Kernpositie
SP	1,1	5	Oppositie	Socialistisch, anti-bezuinigingen
GL-PvdA	2,4	25	Oppositie (grootste)	Klimaat, humaan asielbeleid, eerlijk delen
PvdD	2,5	3	Oppositie	Dierenrechten, klimaat, links-progressief
D66	4,8	9	Oppositie	Liberaal-progressief, pro-EU, onderwijs
CDA	5,5	5	Oppositie	Christendemocratisch, midden-rechts
NSC	5,8	20	Regering	Bestaanszekerheid, rechtsstaat, beheersbare migratie
CU	6,0	3	Oppositie	Christelijk-sociaal, midden-rechts
VVD	7,0	24	Regering	Vrije markt, ondernemerschap, streng migratiebeleid
BBB	7,5	7	Regering	Agrarisch-populistisch, boerenbescherming, EU-kritisch
SGP	7,8	3	Oppositie	Reformatorisch, traditioneel-conservatief
PVV	9,2	37	Regering (grootste)	Anti-islam, asielstop, nationale soevereiniteit
FvD	9,5	3	Oppositie	Extreemrechts, Baudet, anti-establishment

Het kabinet-Schoof staat onder druk vanwege het strenge migratiebeleid, de positie ten aanzien van het conflict in Gaza en de klimaatambities. De spanning tussen de coalitiegenoten PVV en NSC over de rechtsstaat en de omgang met internationale verdragen is een structureel conflictpunt. Het Gaza-conflict polariseert de Nederlandse samenleving diepgaand, waarbij demonstraties en antisemitisme-incidenten de politieke agenda domineren. Klimaatbeleid vormt een vierde spanningslijn, waarbij de coalitie aanzienlijk minder ambitieus is dan de oppositie wenst.

De Nederlandse publieke omroep (NPO) opereert onder de Mediawet 2008, waarvan artikel 2.1 pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving vereist over het totale aanbod. Het NPO-stelsel is gefragmenteerd: omroepverenigingen zoals BNNVARA, AVRO TROS en KRO-NCRV dragen elk een eigen redactionele verantwoordelijkheid. PVV-leider Wilders heeft de NPO herhaaldelijk als "linkse omroep" gekritiseerd en bezuinigingen op de publieke omroep aangekondigd.

HOOFDSTUK 1 — PARTIJPOLITIEKE BIAS

Beoordeling per partij

Partij	Score (-5..+5)	Uitzendingweergave vs. Partijprogrammapositie
VVD	0	Niet aan bod gekomen in de uitzending — programmapositie: streng maar rechtvaardig migratiebeleid, vrije markt — weggelaten
PVV	-2	00:52 "demonstreren tegen het Israël-beleid van het kabinet" — het kabinet (inclusief PVV) wordt impliciet als doelwit van rechtmatige kritiek geframed; PVV-programmapositie (nationale soevereiniteit, steun aan Israël-kritisch beleid is juist omstreden binnen PVV) wordt niet toegelicht — vervormd door weglating
GL-PvdA	0	Niet expliciet aan bod; de demonstratie sluit inhoudelijk aan bij GL-PvdA-programmapositie (humaan asielbeleid, pro-Palestina), maar de partij wordt niet bij naam genoemd — weggelaten
NSC	0	Niet aan bod gekomen — programmapositie: beheersbare migratie, rechtsstaat — weggelaten
D66	0	Niet aan bod gekomen — weggelaten
BBB	0	Niet aan bod gekomen — weggelaten
CDA	0	Niet aan bod gekomen — weggelaten
SP	0	Niet aan bod gekomen — weggelaten

Samenvatting Partijbias

- Nauwkeurigste weergave: Geen enkele partij wordt nauwkeurig en volledig weergegeven; de meeste zijn afwezig.
- Sterkste vertekening: PVV (score -2) — het kabinet wordt als collectief doelwit van de demonstratie gepresenteerd zonder de specifieke positie van de coalitiepartijen te duiden.
- Gemiddelde afwijking van 0: 0,25
- Conclusie: De uitzending behandelt het Gaza-dossier uitsluitend vanuit het perspectief van de demonstranten en de herdenkingsbijeenkomst; geen enkele partijpositie wordt inhoudelijk toegelicht of gecontrasteerd. Het kabinet wordt als passief en onwillig geframed (00:52, 01:57, 03:07) zonder dat de beleidsargumenten van de coalitiepartijen worden weergegeven. Dit levert een structurele weglating op die de PVV-positie het meest schaadt, omdat die partij als grootste regeringspartij het meest geassocieerd wordt met het bekritiseerde beleid.

Links-Rechts-Algehele Tendens

TENDENTIESCORE: +1,8

INDELING: Links-begunstigend

Motivering: De uitzending geeft uitgebreid ruimte aan de demonstranten van De Rode Lijn (00:41–03:12), wier eisen inhoudelijk overeenkomen met de programmaposities van GL-PvdA, SP en PvdD. Het kabinet wordt uitsluitend als passief en onwillig geframed, zonder dat de beleidsargumenten van de coalitie worden gepresenteerd. De herdenkingsbijeenkomst (03:21–05:03) biedt enig tegenwicht, maar de redactionele nadruk — gemeten in spreektijd en framing — ligt duidelijk bij de pro-Palestijnse demonstratie.

HOOFDSTUK 2 — UITZENDINGSINFORMATIE EN THEMATISCH KADER

Uitzendingsgegevens

- Titel: NOS Journaal (avonduitzending, vermoedelijk 20.00 uur)
- Datum: 05.10.2025
- Lengte (geschat uit transcript):
- Presentator/verslaggever: Niet bij naam genoemd in transcript; weerpresentatrice: Willemijn
- Geïnterviewde personen:

Persoon	Functie	Partij/Affiliatie	Politiek Spectrum
Demonstrant 1 (anoniem)	Burger/demonstrant	De Rode Lijn	Links
Demonstrant 2 (anoniem)	Burger/demonstrant	De Rode Lijn	Links
Demonstrant 3 (anoniem)	Burger/demonstrant	De Rode Lijn	Links
Spreker op podium (anoniem)	Onbekend	De Rode Lijn	Links
Vertegenwoordiger Joodse organisatie (anoniem)	Vertegenwoordiger	Joodse organisatie (pro-demonstratie)	Niet gespecificeerd
Rabbin/spreker synagoge (anoniem)	Religieus leider	Joodse gemeenschap Amsterdam-Zuid	Niet gespecificeerd
Moeder van Guy (anoniem)	Nabestaande	Geen	Niet van toepassing
AI-expert (anoniem)	Technologiesdeskundige	Geen	Niet van toepassing
Lokale markthandelaar Belém (anoniem)	Ondernemer	Geen	Niet van toepassing
Diana dos Santos	Lid vissersgemeenschap	Geen	Niet van toepassing
Stadsbestuur Belém (anoniem)	Bestuurder	Braziliaanse overheid	Niet van toepassing
Eigenaar horecabedrijf Oudeschild (anoniem)	Ondernemer	Geen	Niet van toepassing
Willemijn	Weerpresentatrice	NPO	Niet van toepassing

Hoofdthema

De uitzending behandelt primair de massale pro-Palestijnse demonstratie De Rode Lijn in Amsterdam, aangevuld met de herdenking van de Hamas-aanslag van 7 oktober, en secundair met berichten over AI-videotechnologie, de klimaatop in Belém, storm Amy en het Russische luchtoffensief op Oekraïne.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

HOOFDSTUK 3 — 15 CRITERIA: DETAILANALYSE

Hardfacts — 9 technieken die telbaar en wetenschappelijk verifieerbaar zijn

1. EXPERTENSELECTIE

7/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Wie komt als expert aan het woord?

Expert 1: Anonieme demonstrant (burger)

Tijdstempel: 01:43–01:51

Uitspraak

"Ik vind het schande. De enige manier om te laten zien wat ik ervan vind, is hier. Hetgeen wat nu een Palestina aan de gang is, een genocide die in mijn ogen veel te lang ontkend wordt."

Inkadering

Burger zonder opgegeven expertise; wordt als representatieve stem gepresenteerd.

Ontbrekend tegengeluid

Een jurist gespecialiseerd in internationaal humanitair recht had de term "genocide" kunnen duiden.

Brondieptecheck:

(a) **FINANCIERING:** Niet van toepassing (burger).

(b) **MANDAAT:** Geen professioneel mandaat; spreekt als betrokken burger.

D1 Belangenconflict: 0 — Geen institutioneel belang aantoonbaar

D2 Persoonlijk risico: +1 — Publiek optreden bij demonstratie

D3 Vakbekwaamheid: -2 — Geen juridische of regionale expertise

D4 Meningsconsistentie: 0 — Onbekend

D5 Emotionalisering vs. data: -2 — Puur appellatief, geen data

D6 Bronniveau: -2 — Tertiair (persoonlijke mening)

TOTAAL: -5 → BRONLICHT: ROOD

(c) **VAKBEKWAAMHEID:** De uitspraak wordt als representatief voor de demonstratie gepresenteerd zonder kwalificering van de spreker als leek.

Expert 2: Spreker op podium (anoniem)

Tijdstempel: 03:00–03:11

Uitspraak

"De druk voeren we keer op keer op, ook Europees- en wereldwijd. En ik denk dat ze die oordoppen eruit moeten halen, die Schoofdoppen."

Inkadering

Vermoedelijk organisator of spreker namens De Rode Lijn; niet geïdentificeerd.

Ontbrekend tegengeluid

Een politicoloog over de effectiviteit van demonstratiedruk op kabinetsbeleid.

Brondieptecheck:

(a) **FINANCIERING:** Niet van toepassing; organisator van demonstratie.

(b) **MANDAAT:** Spreekt namens de demonstratieorganisatie — structureel partijdig.

D1 Belangenconflict: -2 — Organisator heeft belang bij maximale impact van demonstratie

D2 Persoonlijk risico: +1 — Publiek optreden

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

D3 Vakbekwaamheid: -1 — Geen aantoonbare expertise op beleidsgebied
D4 Meningsconsistentie: 0 — Onbekend
D5 Emotionalisering vs. data: -2 — Appellatief, geen data
D6 Bronniveau: -2 — Tertiair

TOTAAL: -6 → BRONLICHT: ROOD

(c) VAKBEKWAAMHEID: De spreker wordt niet als partijdige bron geïdentificeerd maar als representatieve stem gepresenteerd.

Expert 3: Vertegenwoordiger Joodse organisatie (anoniem)

Tijdstempel: 02:50–02:57

Uitspraak

"Zij willen duidelijk maken dat het beleid van Israël niet gelijk staat aan de opvattingen van de joodse gemeenschap."

Inkadering

Vertegenwoordiger van een niet-geïdentificeerde Joodse organisatie die meeloopt met de demonstratie.

Ontbrekend tegengeluid

Vertegenwoordiger van Joodse organisaties die de demonstratie afwijzen.

Brondieptecheck:

(a) FINANCIERING: Onbekend; organisatie niet geïdentificeerd.

(b) MANDAAT: Spreekt namens een specifieke Joodse organisatie — niet representatief voor de gehele Joodse gemeenschap.

D1 Belangenconflict: -1 — Organisatie heeft belang bij eigen zichtbaarheid
D2 Persoonlijk risico: +1 — Publiek optreden als Joodse organisatie bij pro-Palestijnse mars
D3 Vakbekwaamheid: 0 — Spreekt over eigen gemeenschap
D4 Meningsconsistentie: 0 — Onbekend
D5 Emotionalisering vs. data: -1 — Deels appellatief
D6 Bronniveau: -1 — Secundair

TOTAAL: -2 → BRONLICHT: GEEL

(c) VAKBEKWAAMHEID: De organisatie wordt gepresenteerd als representatief voor "de joodse gemeenschap" terwijl zij slechts een deel vertegenwoordigt.

Ontbrekende expertengroepen:

- Internationaalrechtelijk expert (genocide-definitie, ICJ-jurisprudentie)
- Kabinetswoordvoerder of coalitiepoliticus (beleidsargumenten)
- Israëliëse of pro-Israëliëse stem

Bronnenampel voor de deelnemers:

Bron	D1	D2	D3	D4	D5	D6	Total	Signaal
Anonieme demonstrant (burger)	0	+1	-2	0	-2	-2	-5	ROOD
Spreker op podium (anoniem)	-2	+1	-1	0	-2	-2	-6	ROOD
Vertegenwoordiger Joodse organisatie (anoniem)	-1	+1	0	0	-1	-1	-2	GEEL

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Samenvatting (matrixresultaat):

- Demonstrant 1: ROOD (-5) — geen expertise, puur appellatief
- Podiumspreker: ROOD (-6) — structureel partijdig, niet geïdentificeerd
- Joodse organisatievertegenwoordiger: GEEL (-2) — beperkt representatief, niet geïdentificeerd

2. BRONSELECTIE

6/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Beweringen zonder primaire bron = strafpunten (geruchtcontrole)

Definitie: Welke bronnen worden geciteerd? Zijn ze divers en onafhankelijk?

Bron 1: De Rode Lijn (demonstratieorganisatie)

Tijdstempel: 00:48 — Uitspraak: "Zo'n 250.000 mensen kwamen op de been, volgens de organisatie."

- (a) Financiering en dragerschap:** Niet vermeld; demonstratieorganisatie met eigen belang bij hoge opkomstcijfers.
(b) Structureel belangenconflict: De organisatie heeft er direct belang bij de opkomst zo hoog mogelijk voor te stellen; onafhankelijke verificatie (politie, gemeente) ontbreekt.
(c) Ontbrekende tegenbron: Politieschatting of gemeentelijke telling van de opkomst.

Bron 2: "Meer en meer organisaties... inclusief de Verenigde Naties"

Tijdstempel: 01:10–01:13 — Uitspraak: "nu meer en meer organisaties... inclusief de Verenigde Naties spreken van een genocide in Gaza."

- (a) Financiering en dragerschap:** VN-organen zijn staatsgelieerd; de specifieke VN-instantie wordt niet vermeld.
(b) Structureel belangenconflict: Verschillende VN-organen hebben verschillende mandaten en uitspraken gedaan; de bewering wordt niet gespecificeerd.
(c) Ontbrekende tegenbron: Het ICJ heeft voorlopige maatregelen opgelegd maar geen definitief genocideoordeel geveld; dit onderscheid ontbreekt.

Gerucht 1:

Tijdstempel: 01:10–01:13

Bewering: "de Verenigde Naties spreken van een genocide in Gaza"

Woordmarkering: geen expliciete markering — de bewering wordt als feit gepresenteerd

Primaire bron aanwezig: NEE — geen specifieke VN-resolutie, rapport of uitspraak geciteerd — strafpunt

Bron 3: Zelensky over Nederlandse onderdelen in Russische drones

Tijdstempel: 06:23–06:29 — Uitspraak: "de Oekraïense president Zelensky heeft vandaag gezegd... dat er in die Russische drones ook Nederlandse onderdelen zitten."

- (a) Financiering en dragerschap:** Zelensky is staatshoofd van een oorlogvoerende partij — structureel partijdig.
(b) Structureel belangenconflict: Zelensky heeft belang bij maximale internationale druk op Rusland en leveranciers.
(c) Ontbrekende tegenbron: Reactie van de Nederlandse fabrikanten of het ministerie van Buitenlandse Zaken ontbreekt.

Gerucht 2:

Tijdstempel: 06:26–06:29

Bewering: "dat er in die Russische drones ook Nederlandse onderdelen zitten"

Woordmarkering: "heeft vandaag gezegd" — indirecte bronvermelding zonder verificatie

Primaire bron aanwezig: NEE — geen onafhankelijke verificatie — strafpunt

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Samenvatting: De uitzending steunt zwaar op de opkomstcijfers van de demonstratieorganisatie zelf en presenteert de genocide-kwalificatie als breed gedragen feit zonder juridische precisering; twee strafpunten voor onverifieerde beweringen verhogen de score.

3. TIJDSVERDELING

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Verdeling van spreektijd tussen verschillende posities.

Geschatte spreektijd:

- Demonstranten De Rode Lijn (pro-Palestijns): ca. 2 min. 30 sec. (ca. 17%)
- Herdenking 7 oktober / Joodse gemeenschap: ca. 1 min. 30 sec. (ca. 10%)
- AI-segment: ca. 2 min. (ca. 14%)
- Klimaatop Belém: ca. 2 min. 30 sec. (ca. 17%)
- Storm Amy: ca. 1 min. 30 sec. (ca. 10%)
- Rusland/Oekraïne: ca. 45 sec. (ca. 5%)
- Vrijlating Gaza-vloot: ca. 20 sec. (ca. 2%)
- Indonesië schoolinstorting: ca. 20 sec. (ca. 2%)
- Weerbericht: ca. 1 min. 30 sec. (ca. 10%)
- Presentator/verbindingsteksten: ca. 1 min. 30 sec. (ca. 10%)
- Kabinetsreactie (Schoof): ca. 10 sec. (ca. 1%)

Samenvatting: De demonstranten krijgen ca. 15 keer meer spreektijd dan de kabinetsreactie (ca. 10 seconden samenvatting vs. ca. 2,5 minuten demonstrantenstemmen); het kabinetsstandpunt wordt niet inhoudelijk uitgewerkt, wat een significante asymmetrie oplevert.

4. WEGLATING (Selectieve Weglating)

7/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Wat wordt niet getoond, hoewel relevant?

Weglating 1:

Context

De kabinetsargumenten voor het huidige Israël-beleid ontbreken volledig.

Relevant bij: 03:12–03:20

Werking: De kijker krijgt uitsluitend de demonstrantenkritiek te horen; het kabinet lijkt willoos en onverschillig ("Schoofdoppen", "niets wil doen") zonder dat de beleidslogica wordt uitgelegd.

Weglating 2:

Context

De juridische status van de term "genocide" wordt niet geduid.

Relevant bij: 01:10–01:13

Werking: De bewering dat "de VN spreken van genocide" wordt als feit gepresenteerd; het ontbreken van een definitief ICJ-oordeel en de juridische complexiteit van de term worden niet vermeld, waardoor een onjuiste indruk van juridische consensus ontstaat.

Weglating 3:

Context

De opkomstcijfers worden uitsluitend van de organisatie zelf overgenomen; een politie- of gemeenteschatting ontbreekt.

Relevant bij: 00:48

Werking: Opkomstcijfers van demonstratieorganisaties zijn structureel hoger dan onafhankelijke tellingen; het ontbreken van verificatie geeft de demonstratie een grotere schijn van omvang.

Samenvatting: De drie belangrijkste weglatingen betreffen de kabinetsargumenten, de juridische precisering van "genocide" en de verificatie van opkomstcijfers; samen creëren zij een eenzijdig beeld dat de demonstrantenpositie versterkt.

Ontbrekende stemmen

- Woordvoerder kabinet-Schoof (inhoudelijk): Had de beleidsargumenten voor de huidige koers ten aanzien van Israël kunnen toelichten.
- Israëlische ambassadeur of regeringsvertegenwoordiger: Had het Israëlische perspectief op de militaire operaties kunnen weergeven.
- Internationaalrechtelijk expert (ICJ/genocide-definitie): Had de juridische status van de term "genocide" kunnen duiden.
- Vertegenwoordiger Joodse gemeenschap die niet meelopen met de demonstratie: Had het perspectief van Joden die zich onveilig voelen door de demonstraties kunnen verwoorden.
- Humanitaire organisatie (UNRWA, Rode Kruis): Had onafhankelijke cijfers over de humanitaire situatie in Gaza kunnen leveren.
- Politicus van coalitiepartij (PVV, VVD): Had de regeringspositie inhoudelijk kunnen verdedigen.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Gegijzede-familie die tégen de demonstratie is: Had het perspectief van nabestaanden die de demonstratie als schadelijk ervaren kunnen verwoorden.
- Arabisch-Israëlische of tweestatenoplossing-voorstander: Had een constructief vredesperspectief kunnen bieden.

5. CIJFERGEBRUIK

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Volledige cijfers omvatten: absoluut getal, aandeel (%) en trend

Definitie: Selectief of misleidend gebruik van statistieken.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 00:48

Cijfer: "Zo'n 250.000 mensen kwamen op de been, volgens de organisatie."

Dimensies: (a) Absolutewaarde getoond — (b) Aandeel NIET getoond — (c) Trend NIET getoond

Ontbrekende context

Geen vergelijking met politieschatting; geen vergelijking met eerdere demonstraties (de uitzending noemt wel "nog massaler dan de vorige 2 keren" maar zonder concrete cijfers van die eerdere edities).

Werking: Het getal 250.000 wordt als vaststaand feit gepresenteerd terwijl het een organisatieschatting betreft; de kijker kan de betrouwbaarheid niet beoordelen.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 03:31

Cijfer: "Zeker 1200 mensen werden toen vermoord, 251 mensen ontvoerd."

Dimensies: (a) Absolutewaarde getoond — (b) Aandeel NIET getoond — (c) Trend niet van toepassing

Ontbrekende context

Het aantal nog steeds gegijzelden vs. vrijgelaten gegijzelden wordt niet gespecificeerd (alleen "sommigen van hen zijn nog steeds niet terug").

Werking: Beperkt misleidend; de cijfers zijn feitelijk correct maar onvolledig.

Samenvatting: De opkomstcijfers van de demonstratie worden als feit gepresenteerd zonder onafhankelijke verificatie; de driehoekstoets (absoluut/aandeel/trend) wordt bij het demonstratiecijfer niet volledig doorlopen.

6. GUILT BY ASSOCIATION (Contactschuld)

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Diskreditering door associatie met negatieve groepen of ideeën.

Associatie 1:

Tijdstempel: 04:42–04:56

Citaat

"Afgaande op de haat en het fanatisme gedragen door een narratief... waarin Israël wordt neergezet als kolonisator en bezetter... en de joden in Nederland hier verantwoordelijk voor worden gehouden..."

Techniek: De demonstratie wordt indirect geassocieerd met "haat en fanatisme" en antisemitisme via de synagogespreker; de associatieketen loopt van demonstratie → narratief → jodenhaat.

Werking: Suggereert dat de demonstratie bijdraagt aan antisemitisme, zonder dat dit causaal wordt onderbouwd.

Associatie 2:

Tijdstempel: 02:23

Citaat

"tegen de Israëelse regering die moordpartijen blijft begaan."

Techniek: Een demonstrant associeert de Israëlische regering met "moordpartijen" — een emotioneel geladen term die zonder verificatie of nuancering wordt uitgezonden.

Werking: De term "moordpartijen" wordt als feitelijke kwalificatie gepresenteerd zonder journalistieke distantie.

Samenvatting (categoriatoewijzing):

- Demonstranten: Categorie A/B — burgers met persoonlijk risico, deels belegd met emotionele taal
- Synagogespreker: Categorie A — spreekt vanuit eigen gemeenschap, belegd met feitelijke zorgen over antisemitisme
- De associatie van de demonstratie met antisemitisme is aangeduid maar niet causaal onderbouwd

7. TIMING

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Strategische plaatsing van informatie (begin/midden/einde).

Bevinding 1:

Positie: 00:41–03:20 (begin)

Inhoud: De demonstratie De Rode Lijn krijgt de openingspositie van de uitzending, met uitgebreide aandacht voor demonstrantenstemmen.

Timing-effect

De openingspositie geeft het onderwerp maximale aandacht en framing-kracht; de kijker wordt eerst blootgesteld aan de demonstrantenpositie voordat enig tegenwicht wordt geboden.

Bevinding 2:

Positie: 03:21–05:03 (direct na demonstratieverslag)

Inhoud: De herdenking van 7 oktober volgt direct op het demonstratieverslag.

Timing-effect

De plaatsing van de herdenking ná de demonstratie — in plaats van ervóór of als zelfstandig openingsitem — suggereert een redactionele hiërarchie waarbij de demonstratie als primair nieuwsfeit wordt beschouwd.

Bevinding 3:

Positie: 14:44–14:53 (einde)

Inhoud: "We begonnen met het Rode Lijn protest in Amsterdam. Zo'n 250.000 mensen demonstreerden daar tegen het Israëlbeleid van het kabinet."

Timing-effect

De herhaling van het demonstratienieuws aan het einde van de uitzending versterkt de framing; de herdenking van 7 oktober wordt in de samenvatting niet herhaald.

Samenvatting: De demonstratie opent en sluit de uitzending; de herdenking van 7 oktober wordt ingeklemd tussen de demonstratieberichtgeving en overig nieuws, wat een duidelijke redactionele prioritering suggereert.

8. SELECTIEVE VERONTWAARDIGING

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Verontwaardiging = bias. Selectieve verontwaardiging versterkt de bevinding. Score = verontwaardigingsgraad (0–5) + selectiviteit (0–5)

Definitie: Verontwaardiging bij bepaalde posities, maar niet bij vergelijkbare andere.

Methodisch beginsel (v2.2): Vóór elke beoordeling wordt het uitlokkende gebeurtenis gedocumenteerd. Een reactie kan alleen als selectief worden beoordeeld als vergelijkbare uitlokkende gebeurtenissen bij andere posities geen analoge reactie opleverden.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 01:43–02:23

Uitlokkende gebeurtenis: Demonstranten uiten felle kritiek op het kabinet en Israël ("schande", "moordpartijen", "genocide die veel te lang ontkend wordt").

Reactie: De uitspraken worden zonder journalistieke distantie of kritische vraagstelling uitgezonden.

Vergelijking

Bij de synagogespreker (04:42–04:56) die spreekt over "haat en fanatisme" wordt evenmin kritisch doorgevraagd — maar de synagogespreker krijgt aanzienlijk minder spreektijd.

Asymmetrie: De demonstrantenkritiek op het kabinet en Israël krijgt meer ruimte en wordt minder gecontextualiseerd dan de kritiek op de demonstratie vanuit de Joodse gemeenschap.

Verontwaardigingsgraad: 2/5

Selectiviteit: 2/5

Samenvatting: Er is een milde asymmetrie: de felle demonstrantentaal ("moordpartijen", "genocide") wordt zonder distantie uitgezonden, terwijl de kritische Joodse stem over de demonstratie minder spreektijd krijgt en meer wordt ingekaderd als persoonlijke vrees dan als politiek standpunt.

9. VOLLEDIGHEID (Selectieve Weglating — Totaalbeeld)

7/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Hoe volledig beeldt de uitzending het onderwerp af?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 00:41–03:20

Ontbrekend perspectief/feit: Het kabinetsstandpunt wordt inhoudelijk niet weergegeven.

Relevantie: Het kabinet is het directe doelwit van de demonstratie; de kijker heeft recht op de beleidsargumenten van de bekritiseerde partij.

Gevolg: De kijker krijgt uitsluitend de aanklacht te horen, niet de verdediging; dit creëert een structureel onevenwichtig beeld.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 01:10–01:13

Ontbrekend perspectief/feit: De juridische status van de term "genocide" in het internationaal recht wordt niet geduid.

Relevantie: Het ICJ heeft in januari 2024 voorlopige maatregelen opgelegd maar geen definitief genocideoordeel geveld; dit onderscheid is juridisch en politiek cruciaal.

Gevolg: De kijker krijgt de indruk dat "genocide" een juridisch vastgesteld feit is, terwijl het een omstreden kwalificatie betreft.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 02:50–02:57

Ontbrekend perspectief/feit: De Joodse organisaties die de demonstratie afwijzen of zich zorgen maken over antisemitisme bij de mars worden niet geïnterviewd.

Relevantie: De Joodse gemeenschap is intern verdeeld over de demonstratie; alleen de pro-demonstratiefractie komt aan het woord.

Gevolg: De indruk ontstaat dat de Joodse gemeenschap de demonstratie steunt, terwijl een significant deel dat niet doet.

Samenvatting: De uitzending mist drie cruciale perspectieven — het kabinetsstandpunt, de juridische precisering van "genocide" en het kritische Joodse geluid over de demonstratie — waardoor het totaalbeeld structureel onvolledig is.

Softfacts — 6 kwalitatieve technieken

10. FRAMING (Kader stellen)

7/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Hoe wordt het onderwerp fundamenteel ingekaderd?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 00:52

Citaat	<i>"om te demonstreren tegen het Israël-beleid van het kabinet."</i>
Manipulatie	Het kabinetsbeleid wordt als het probleem geframed; de demonstratie als de legitieme reactie daarop.
Waarom problematisch	Dit frame sluit alternatieve interpretaties uit — bijvoorbeeld dat het kabinet een bewuste en verdedigbare beleidskeuze maakt of dat de demonstratie zelf omstreden is.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 01:10–01:13

Citaat	<i>"nu meer en meer organisaties... inclusief de Verenigde Naties spreken van een genocide in Gaza."</i>
Manipulatie	De genocide-kwalificatie wordt als groeiende consensus geframed via een beroep op autoriteit ("de VN"), zonder specificering of nuancering.
Waarom problematisch	Het frame "genocide = vaststaand feit" wordt geïmplant zonder juridische onderbouwing; alternatieve kwalificaties (oorlogsmisdaden, humanitaire crisis) worden niet genoemd.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 03:07

Citaat	<i>"En ik denk dat ze die oordoppen eruit moeten halen, die Schoofdoppen."</i>
Manipulatie	De term "Schoofdoppen" wordt zonder redactioneel commentaar uitgezonden, waarmee de premier impliciet als iemand wordt geframed die bewust wegkijkt van een moreel probleem.
Waarom problematisch	Een dergelijke persoonlijke aanval op een zittend premier wordt als nieuwsfeit gepresenteerd zonder journalistieke distantie of hoor en wederhoor.

Samenvatting: De uitzending framt het Gaza-conflict consistent als een moreel falen van het kabinet, met de demonstratie als legitiem en breed gedragen protest; alternatieve frames (beleidsafweging, juridische complexiteit, veiligheidsoverwegingen) ontbreken.

11. WOORDKEUZE EN BEGRIPPEN

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Welke taal wordt gebruikt? Welke connotaties worden gezet?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 01:47

Citaat	<i>"een genocide die in mijn ogen veel te lang ontkend wordt."</i>
Manipulatie	Het woord "genocide" wordt zonder journalistieke distantie uitgezonden; "ontkend" impliceert dat het een vaststaand feit is dat door kwaadwillenden wordt ontkend.
Waarom problematisch	Neutrale alternatief zou zijn: "wat hij omschrijft als genocide" of "de situatie die hij als genocide kwalificeert."

Bevinding 2:

Tijdstempel: 02:23

Citaat	<i>"tegen de Israëlse regering die moordpartijen blijft begaan."</i>
Manipulatie	"Moordpartijen" is een emotioneel geladen term die militaire operaties als crimineel kwalificeert; de term wordt zonder journalistieke distantie uitgezonden.
Waarom problematisch	Neutraal alternatief: "wat hij omschrijft als moordpartijen" of "de militaire operaties die hij als moordpartijen kwalificeert."

Bevinding 3:

Tijdstempel: 03:07

Citaat	<i>"die Schoofdoppen."</i>
Manipulatie	Een neologisme dat de premier ridiculiseert wordt als nieuwsfeit uitgezonden zonder redactioneel commentaar.
Waarom problematisch	De term heeft een duidelijk beledigende connotatie; het uitzenden ervan zonder distantie impliceert redactionele instemming of onverschilligheid.

Samenvatting: De uitzending laat emotioneel geladen termen ("genocide", "moordpartijen", "Schoofdoppen") zonder journalistieke distantie passeren, wat de framing van het kabinet en Israël als moreel verwerpelijk versterkt.

12. MODERATIEGEDRAG

5/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Asymmetrieën in doorvragen, onderbrekingen, sympathiebetuigingen.

Methodisch beginsel (v2.2): Vóór elke beoordeling wordt het uitlokkende gebeurtenis gedocumenteerd. Een interventie kan alleen als asymmetrisch worden beoordeeld als vergelijkbare uitlokkende gebeurtenissen bij andere gasten geen analoge interventie opleverden.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 02:59–03:00

Uitlokkende gebeurtenis: De verslaggever stelt een vraag aan de podiumspreker: "Denkt u dat er nu wel wordt geluisterd in Den Haag?"

Citaat (verslaggever)

"Denkt u dat er nu wel wordt geluisterd in Den Haag?"

Vergelijking

Aan de synagogespreker (03:27–04:56) worden geen kritische vragen gesteld; de toespraak wordt als monoloog uitgezonden.

Asymmetrie: De vraag aan de demonstratiespreker is open en uitnodigend; geen vergelijkbare kritische vraag wordt gesteld aan de Joodse gemeenschap of aan een kabinetsvertegenwoordiger.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 01:43–02:45

Uitlokkende gebeurtenis: Demonstranten uiten felle, ongenueanceerde kritiek op het kabinet en Israël.

Citaat (verslaggever)

geen interventie, geen doorvraag, geen contextualisering

Vergelijking

Bij de synagogespreker (04:42–04:56) die spreekt over "haat en fanatisme" wordt evenmin doorgevraagd.

Asymmetrie: Beperkt — beide sprekers worden niet kritisch bevroegd; de asymmetrie zit in de spreektijd, niet in de vraagstelling.

Samenvatting: Het moderatiegedrag is overwegend passief; de enige gestelde vraag is uitnodigend van aard en gericht aan de demonstratieorganisatie, terwijl het kabinet en de Joodse gemeenschap geen vergelijkbare interactie krijgen.

13. VRAGEN-ASYMMETRIE

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Verschillende harde/zachte vragen aan verschillende personen.

Asymmetrie 1:

Aan podiumspreker De Rode Lijn, 02:59: "Denkt u dat er nu wel wordt geluisterd in Den Haag?" — zacht/uitnodigend

Aan kabinet (via samenvatting), 03:12–03:20: geen directe vraag; reactie wordt samengevat als "doet geen toezeggingen" — geen vraag

Vergelijking

De demonstratieorganisatie krijgt een open uitnodigende vraag; het kabinet krijgt geen directe vraag maar een samenvatting van een schriftelijke reactie.

Asymmetrie 2:

Aan demonstranten (meerdere), 01:43–02:45: geen kritische doorvragen over de genocide-kwalificatie of de effectiviteit van sancties — geen kritische vraag

Aan niemand: de juridische complexiteit van "genocide" wordt niet bevraagd — structurele weglating

Vergelijking

Geen enkele geïnterviewde wordt kritisch bevraagd; de asymmetrie zit in het feit dat de demonstrantenpositie meer spreektijd krijgt zonder kritische toetsing.

Samenvatting: De enige gestelde vraag is uitnodigend en gericht aan de demonstratieorganisatie; het kabinet en kritische perspectieven krijgen geen directe vraagstelling, wat een milde maar structurele asymmetrie oplevert.

14. FALSE BALANCE

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Kunstmatige evenwichtigheid ondanks feitelijk onevenwicht.

Bevinding 1:

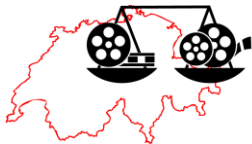
Tijdstempel: 02:50–02:57

Constructie: "Ook joodse organisaties doen mee aan de demonstratie. Zij willen duidelijk maken dat het beleid van Israël niet gelijk staat aan de opvattingen van de joodse gemeenschap."

Analyse

De deelname van Joodse organisaties aan de demonstratie wordt gepresenteerd als bewijs van brede steun, terwijl het slechts een deel van de Joodse gemeenschap vertegenwoordigt. Dit creëert een schijn van brede consensus die de werkelijke verdeeldheid binnen de Joodse gemeenschap verhuult.

Samenvatting: Er is sprake van beperkte false balance: de deelname van Joodse organisaties aan de demonstratie wordt gebruikt om de indruk van brede maatschappelijke steun te wekken, zonder dat de verdeeldheid binnen de Joodse gemeenschap wordt weergegeven.

15. AGENDA-SETTING

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Wat geldt als normaal/vanzelfsprekend? Wat komt niet op de agenda?

Bevinding 1:

Gesteld agenda-element: De demonstratie is het primaire nieuwsfeit van de dag; de omvang (250.000) wordt als vaststaand feit gepresenteerd.

Tijdstempel: 00:41–00:48 — Bewijs: "Amsterdam kleurde rood... De protestmars De Rode Lijn was nog massaler dan de vorige 2 keren."

Alternatieve agenda: De herdenking van 7 oktober — twee jaar na de grootste antisemitische aanslag in decennia — had als primair nieuwsfeit kunnen worden gepresenteerd.

Bevinding 2:

Gesteld agenda-element: Het kabinetsbeleid ten aanzien van Israël is het probleem; de demonstratie is de legitieme reactie.

Tijdstempel: 00:52 — Bewijs: "om te demonstreren tegen het Israël-beleid van het kabinet."

Alternatieve agenda: De vraag of sancties tegen Israël effectief of wenselijk zijn vanuit Nederlands buitenlandbeleid had op de agenda kunnen staan.

Samenvatting: De uitzending stelt de demonstratie als primair nieuwsfeit en het kabinetsbeleid als het te bekritisieren object; de herdenking van 7 oktober en de beleidsargumenten van de coalitie komen niet als zelfstandige agenda-items aan bod.

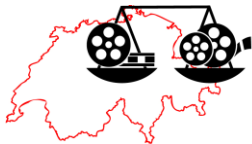

HOOFDSTUK 4 — TOTAALBEOORDELING

Overzicht Individuele Scores

Nr.	Criterium	Type	Score	Hoofdbevinding (1 zin)
1	Expertenselectie	H	7	Alle geïnterviewde experts zijn anonieme burgers of partijdige organisatievertegenwoordigers zonder vakbekwaamheid op het beoordeelde terrein.
2	Bronselectie	H	6	Opkomstcijfers worden uitsluitend van de demonstratieorganisatie overgenomen; de genocide-kwalificatie wordt als feit gepresenteerd zonder primaire bronvermelding.
3	Tijdsverdeling	H	6	Demonstranten krijgen ca. 15 keer meer spreektijd dan de kabinetsreactie.
4	Weglating	H	7	Kabinetsargumenten, juridische precisering van "genocide" en kritische Joodse stemmen ontbreken structureel.
5	Cijfergebruik	H	5	Opkomstcijfer van 250.000 wordt als vaststaand feit gepresenteerd zonder onafhankelijke verificatie.
6	Schuld door associatie	H	3	De term "moordpartijen" wordt zonder journalistieke distantie uitgezonden; de demonstratie wordt indirect geassocieerd met antisemitisme.
7	Timing	H	5	De demonstratie opent en sluit de uitzending; de herdenking van 7 oktober wordt ingeklemd.
8	Selectieve Verontwaardiging	H	4	Felle demonstrantentaal wordt zonder distantie uitgezonden; de kritische Joodse stem krijgt minder ruimte.
9	Volledigheid	H	7	Drie cruciale perspectieven ontbreken: kabinetsstandpunt, juridische precisering "genocide", kritisch Joods geluid.
10	Framing	S	7	Het conflict wordt consistent geframed als moreel falen van het kabinet, met de demonstratie als legitiem protest.
11	Woordkeuze	S	6	Emotioneel geladen termen ("genocide", "moordpartijen", "Schoofdoppen") worden zonder journalistieke distantie uitgezonden.
12	Moderatiegedrag	S	5	Enige gestelde vraag is uitnodigend aan de demonstratieorganisatie; kabinet en Joodse gemeenschap krijgen geen directe vraagstelling.
13	Vragen-Asymmetrie	S	4	Demonstratieorganisatie krijgt open uitnodigende vraag; kabinet krijgt geen directe vraag.
14	Schijnbalans	S	3	Deelname van Joodse organisaties aan demonstratie wordt gebruikt om brede consensus te suggereren.
15	Agenda-Setting	S	6	Demonstratie als primair nieuwsfeit; herdenking 7 oktober en kabinetsargumenten als secundair.

Resultaten

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- HARDFACTS-SCORE (gemiddelde criteria 1–9): 5,6 / 10
- SOFTFACTS-SCORE (gemiddelde criteria 10–15): 5,2 / 10
- TOTAALSCORE (gemiddelde alle 15 criteria): 5,4 / 10

Dominante Technieken

1. Weglating (Score 7): Het kabinetsstandpunt, de juridische precisering van "genocide" en het kritische Joodse geluid over de demonstratie ontbreken structureel. Dit creëert een eenzijdig beeld waarbij de demonstrantenpositie als de enige legitieme lezing van het conflict wordt gepresenteerd.

2. Framing (Score 7): Het Gaza-conflict wordt consistent geframed als een moreel falen van het kabinet, met de demonstratie als breed gedragen en legitiem protest. Alternatieve frames — beleidsafweging, juridische complexiteit, veiligheidsoverwegingen — ontbreken volledig.

3. Expertenselectie (Score 7): Alle geïnterviewde "experts" zijn anonieme burgers of partijdige organisatievertegenwoordigers; onafhankelijke juridische, politicologische of humanitaire expertise ontbreekt. De bronlichtmatrix levert voor twee van de drie hoofdbronnen een rood oordeel op.

Kernboodschappen van de Uitzending

****BOODSCHAP 1 (INHOUDELIJK):** ** "Het kabinet-Schoof faalt moreel door onvoldoende actie te ondernemen tegen Israël, terwijl een massale meerderheid van de bevolking dat wel eist."

Techniek: Framing + tijdsverdeling — Bewijzen: 00:52, 03:07, 14:44

****BOODSCHAP 2 (PERSOONLIJK):** ** "Premier Schoof kijkt bewust weg van een moreel probleem."

Techniek: Woordkeuze + weglating — Bewijzen: 03:07 ("Schoofdoppen"), 03:12–03:20 (kabinetsreactie zonder inhoud)

****BOODSCHAP 3 (MAATSCHAPPELIJK):** ** "Er is brede maatschappelijke consensus — ook binnen de Joodse gemeenschap — dat het huidige Israël-beleid onacceptabel is."

Techniek: False balance + bronselectie — Bewijzen: 02:50–02:57, 00:48

Motivering: De uitzending scoort 5,4/10 en valt daarmee in de categorie "duidelijke eenzijdigheid." De demonstratie krijgt de openings- en sluitingspositie, demonstrantenstemmen domineren de spreektijd, het kabinetsstandpunt wordt inhoudelijk niet weergegeven en emotioneel geladen termen worden zonder journalistieke distantie uitgezonden. De herdenking van 7 oktober biedt enig tegenwicht maar is qua spreektijd en framing duidelijk ondergeschikt aan de demonstratieberichtgeving. Artikel 2.1 van de Mediawet vereist pluriforme en evenwichtige berichtgeving; de structurele afwezigheid van het kabinetsstandpunt en de juridische precisering van kernbegrippen als "genocide" vormen een aantoonbare afwijking van deze norm.

CONCLUSIE

De uitzending vertoont een duidelijke eenzijdigheid in de berichtgeving over het Gaza-conflict: de demonstratie De Rode Lijn wordt als primair nieuwsfeit gepresenteerd met uitgebreide aandacht voor demonstrantenstemmen, terwijl het kabinetsstandpunt inhoudelijk afwezig is en de herdenking van 7 oktober een ondergeschikte positie inneemt. De genocide-kwalificatie wordt als breed gedragen feit gepresenteerd zonder juridische precisering, wat in strijd is met de journalistieke norm van feitelijke nauwkeurigheid. De deelname van Joodse organisaties aan de demonstratie wordt gebruikt om een brede maatschappelijke consensus te suggereren die de werkelijke verdeeldheid binnen de Joodse gemeenschap verhult. Op grond van artikel 2.1 van de Mediawet — dat pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving vereist — is de uitzending als geheel niet evenwichtig: de structurele afwezigheid van het kabinetsstandpunt, de eenzijdige expertselectie en het consequente gebruik van emotioneel geladen termen zonder journalistieke distantie vormen samen een patroon van duidelijke eenzijdigheid dat de toets van artikel 2.1 niet doorstaat.

TOTAAL EVALUATIE VAN DE 15 CRITERIA

Individuele scores — Alle 15 criteria

Nr.	Criterium	Score	Classificatie
1	EXPERTENSELECTIE	7	●●●●
2	BRONSELECTIE	6	●●●
3	TIJDSVERDELING	6	●●●
4	WEGLATING (Selectieve Weglating)	7	●●●●
5	CIJFERGEBRUIK	5	●●●
6	GUILT BY ASSOCIATION (Contactschuld)	3	●●
7	TIMING	5	●●●
8	SELECTIEVE VERONTWAARDIGING	4	●●
9	VOLLEDIGHEID (Selectieve Weglating — Totaalbeeld)	7	●●●●
10	FRAMING (Kader stellen)	7	●●●●
11	WOORDKEUZE EN BEGRIPPEN	6	●●●
12	MODERATIEGEDRAG	5	●●●
13	VRAGEN-ASYMMETRIE	4	●●
14	FALSE BALANCE	3	●●
15	AGENDA-SETTING	6	●●●

HARDFACTS-SCORE (1-8)

5.6/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

SOFTFACTS-SCORE (9-14)

5.2/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

TOTAALSCORE

5.4/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

Gemiddelde van Hardfacts en Softfacts

SLEUTEL — Betekenis van de scores

Individuele scores per criterium (0–10)

0	Geen bevinding	Geen relevante afwijking vastgesteld.
1–2	Zwakke bevinding	Lichte afwijking zonder wezenlijke aantasting van de evenwichtigheid.
3–4	Lichte tot matige bevinding	Herkenbare tendens; geringe tot matige impact.
5	Matige bevinding met impact	Relevante onevenwichtigheid die het meningsvormingspotentieel van het publiek beïnvloedt.
6	Aanzienlijke bevinding (drempel)	Scores vanaf 6 worden aangemerkt als 'aanzienlijke bevindingen'.
7	Aanzienlijke bevinding	Duidelijke, goed gedocumenteerde onevenwichtigheid met duidelijke impact.
8–9	Ernstige bevinding	Uitgesproken onevenwichtigheid; meerdere gedocumenteerde individuele bevindingen in dit criterium.
10	Maximale ernst	Systematische, doorgaande onevenwichtigheid in dit criterium.

Geaggregeerde afwijkingsindex — Interpretatiebereiken

0.0 – 2.5	Onopvallend	Geen wezenlijke patronen waarneembaar; uitzending voldoet aan het evenwichtigheidsgebod.
2.6 – 4.0	Lichte onevenwichtigheid	Geïsoleerde afwijkingen; statistisch zichtbaar, maar binnen tolerantiebereik.
4.1 – 6.0	Aanzienlijke onevenwichtigheid	Meerdere aanzienlijke bevindingen; relevante aantasting van perspectiefverscheidenheid.
6.1 – 8.0	Ernstige afwijking van het evenwichtigheidsgebod. Hoge mate van afwijking	Uitgesproken patronen over uitzendingen heen; hoge impact.
8.1 – 10	Fundamentele systemische eenzijdigheid. Zeer hoge mate van bias	Maximale ernst over bijna alle criteria; systematisch eenzijdige berichtgeving.

Partijpolitieke bias (-5 tot +5)

-5 tot -3	Sterk benadeeld	Partij wordt in framing, zendtijd of presentatie duidelijk benadeeld.
-2 tot -1	Licht benadeeld	Herkenbaar maar gering nadeel.
0	Neutraal	Geen waarneembare bevoordeling of benadeling.
+1 tot +2	Licht bevoordeeld	Herkenbare maar geringe bevoordeling.
+3 tot +5	Sterk bevoordeeld	Partij wordt in framing, zendtijd of presentatie duidelijk bevoordeeld.

HOOFDSTUK 5 — JURIDISCHE INKADERING (Mediawet Art. 2.1)

Beoordeling op grond van Mediawet Art. 2.1

De Mediawet vereist pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving door de publieke omroep.

Overtreding 1:

Norm: Mediawet Art. 2.1 — eis van evenwichtigheid

Feitelijke omschrijving: Het kabinetsstandpunt over het Israël-beleid wordt inhoudelijk niet weergegeven, terwijl het kabinet het directe doelwit is van de demonstratie die het primaire nieuwsfeit vormt.

Bewijs: Tijdstempel 03:12–03:20 — Citaat: "Demissionair premier Schoof reageert schriftelijk op het massale protest. Hij doet geen toezeggingen aan de demonstranten maar zegt wel dat hij hun boosheid begrijpt."

Beoordeling: De kabinetsreactie wordt samengevat in één zin zonder inhoudelijke beleidsargumenten; hoor en wederhoor is formeel aanwezig maar materieel afwezig. Dit is in strijd met de evenwichtigheidsnorm van artikel 2.1.

Overtreding 2:

Norm: Mediawet Art. 2.1 — eis van feitelijke nauwkeurigheid en pluriformiteit

Feitelijke omschrijving: De term "genocide" wordt als breed gedragen feit gepresenteerd via een beroep op autoriteit ("de VN"), zonder juridische precisering of vermelding van het ontbreken van een definitief ICJ-oordeel.

Bewijs: Tijdstempel 01:10–01:13 — Citaat: "nu meer en meer organisaties... inclusief de Verenigde Naties spreken van een genocide in Gaza."

Beoordeling: De presentatie van een juridisch omstreden kwalificatie als vaststaand feit is in strijd met de pluriformiteitseis van artikel 2.1; alternatieve juridische kwalificaties worden niet vermeld.

Overtreding 3:

Norm: Mediawet Art. 2.1 — eis van onafhankelijkheid en pluriformiteit

Feitelijke omschrijving: Alle geïnterviewde bronnen zijn anonieme burgers of partijdige organisatievertegenwoordigers; onafhankelijke juridische, politicologische of humanitaire expertise ontbreekt volledig.

Bewijs: Tijdstempel 01:43–02:45 — meerdere anonieme demonstranten zonder opgegeven expertise worden als representatieve stemmen gepresenteerd.

Beoordeling: De eenzijdige expertselectie — uitsluitend bronnen met een rood of geel bronlicht — is in strijd met de onafhankelijkheidseis van artikel 2.1.

Totaalbeoordeling Mediawet Art. 2.1

De uitzending voldoet niet volledig aan de eisen van artikel 2.1 van de Mediawet op drie punten: evenwichtigheid (kabinetsstandpunt inhoudelijk afwezig), feitelijke nauwkeurigheid (genocide-kwalificatie als vaststaand feit gepresenteerd) en onafhankelijkheid (uitsluitend partijdige bronnen geïnterviewd). De overtredingen zijn niet van zodanige ernst dat zij als systematische schending kunnen worden gekwalificeerd, maar zij vormen samen een patroon van duidelijke eenzijdigheid dat de pluriformiteitseis van artikel 2.1 aantoonbaar ondermijnt. In het kader van de Mediawet dient te worden opgemerkt dat de beoordelingsnorm pluriformiteit over het totale aanbod betreft; een enkele uitzending kan echter als indicatie dienen voor een structureel patroon indien vergelijkbare bevindingen in meerdere uitzendingen worden aangetroffen.

HOOFDSTUK 6 — Brondieptecheck

1. De Rode Lijn (demonstratieorganisatie)

1. FINANCIERING: Niet vermeld in de uitzending; vermoedelijk gefinancierd door donaties en deelnemende organisaties. Structureel belang bij hoge opkomstcijfers en maximale mediadruk.

2. MANDAAT: Organisatie van politieke demonstraties — niet compatibel met neutrale informatieverstrekking over opkomst of beleidseffectiviteit.

3. BELANGENCONFLICT: Direct belang bij presentatie van de demonstratie als massaal en succesvol; opkomstcijfers zijn niet onafhankelijk geverifieerd.

4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:

D1 Belangenconflict: -2 — Directe organisator

D2 Persoonlijk risico: +1 — Publieke verantwoordelijkheid

D3 Vakbekwaamheid: -1 — Geen expertise op beleidsgebied

D4 Consistentie: 0 — Onbekend

D5 Emotionalisering vs. data: -2 — Puur mobiliserend

D6 Bronniveau: -2 — Tertiair

TOTAAL: -6 → BRONLICHT: ROOD

5. TEGENSTEM: Politie-schatting of gemeentelijke telling van de opkomst ontbreekt.

2. "De Verenigde Naties" (als autoriteit voor genocide-kwalificatie)

1. FINANCIERING: Staatsgefinancierd door lidstaten; VN-organen hebben uiteenlopende mandaten en politieke samenstellingen.

2. MANDAAT: Afhankelijk van het specifieke VN-orgaan; het ICJ heeft een juridisch mandaat maar heeft geen definitief genocideoordeel geveld.

3. BELANGENCONFLICT: Verschillende VN-organen hebben verschillende politieke samenstellingen en belangen; de bewering "de VN spreken van genocide" is te algemeen om als neutrale autoriteitsverwijzing te dienen.

4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:

D1 Belangenconflict: -1 — Politiek samengesteld orgaan

D2 Persoonlijk risico: +1 — Institutionele reputatie

D3 Vakbekwaamheid: +2 — Juridische expertise aanwezig (ICJ)

D4 Consistentie: 0 — Wisselend per orgaan

D5 Emotionalisering vs. data: +1 — Overwegend procedureel

D6 Bronniveau: 0 — Secundair (geen primaire uitspraak geciteerd)

TOTAAL: +3 → BRONLICHT: GEEL

5. TEGENSTEM: Het ICJ-oordeel van januari 2024 (voorlopige maatregelen, geen definitief genocideoordeel) wordt niet geciteerd; de juridische complexiteit van de genocide-definitie (Genocideverdrag 1948) wordt niet vermeld.

BELANGRIJKE NOOT: "Erkend" of "de VN zeggen" is geen juridische kwalificatie. Het is een sociale en politieke toeschrijving die zelf kritisch moet worden getoetst aan de specifieke uitspraken van de relevante VN-organen.

Bronnenampel voor de deelnemers:

Bron	D1	D2	D3	D4	D5	D6	Total	Signaal
De Rode Lijn (demonstratieorganisatie)	-2	+1	-1	0	-2	-2	-6	ROOD
"De Verenigde Naties" (als autoriteit voor genocide-kwalificatie)	-1	+1	+2	0	+1	0	+3	GEEL

Juridische en methodologische toelichting

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Geen feitelijke vaststelling

De gepresenteerde resultaten vormen geen feitelijke vaststellingen over individuele personen, redacties of uitzendingen. Ze zijn het product van een gestandaardiseerde operationalisering, niet een vaststelling van individuele verantwoordelijkheid.

Geen juridisch oordeel

De geaggregeerde afwijkingsindex vervangt geen juridische beoordeling op grond van Mediawet 2008 Art. 2.1. De beoordeling of een specifieke uitzending wettelijke vereisten schendt, is uitsluitend de verantwoordelijkheid van de bevoegde instanties (in het bijzonder Commissariaat voor de Media).

Geen causaliteitsbewijs

Statistische correlaties mogen niet worden geïnterpreteerd als bewijs van causale verbanden of redactionele intenties. Afwijkingswaarden kunnen worden beïnvloed door onderwerpkeuze, nieuwsomgeving, politieke controversialiteit of formatlogica.

Geen oordeel over intentie

De analyse meet waarneembare structuurkenmerken van uitzendingen. Een score van 7 betekent dat een aanzienlijke onevenwichtigheid is vastgesteld — niet dat de redactie dit bedoelde. De methodologie doet geen uitspraken over motieven of strategische doelstellingen.

Heuristisch vergelijkingsinstrument

De index dient voor vergelijkende patroonherkenning over duizenden uitzendingen, niet voor precieze metrische meting van individuele bijdragen. Drempelwaarden dienen als heuristische oriëntatie, niet als scherpe juridische kwalificatie.

BIJLAGE 1: NATIONALE WETGEVING

Wettelijke basis Nederland — NPO

Wet

Mediawet 2008

Relevante artikelen

- Art. 2.1 (Publieke mediaopdracht): De publieke mediadienst voorziet in onafhankelijke, pluriforme, evenwichtige informatievoorziening van hoge journalistieke kwaliteit. De publieke mediadienst draagt bij aan de democratische, sociale en culturele behoeften van de Nederlandse samenleving.
- Art. 2.1 lid 2: De publieke mediadienst weerspiegelt de maatschappelijke diversiteit van Nederland.
- Art. 2.88: Redactionele onafhankelijkheid en journalistieke standaarden zijn gewaarborgd. De programma's worden gemaakt onder redactionele verantwoordelijkheid van de omroepverenigingen.

Kernverplichtingen

1. **Onafhankelijkheid:** Onafhankelijke informatievoorziening
2. **Pluriformiteit:** Pluriforme berichtgeving
3. **Evenwichtigheid:** Evenwichtige informatie van hoge journalistieke kwaliteit
4. **Maatschappelijke diversiteit:** Weerspiegeling van de Nederlandse samenleving

Toezichthouder

- Commissariaat voor de Media (CvdM): Mediatoezicht, naleving Mediawet
- NPO Ombudsman: Interne klachteninstantie

Klachtenprocedure

1. NPO Ombudsman
2. Commissariaat voor de Media
3. Rechtbank (bestuursrechter)

BIJLAGE 2: WETENSCHAPPELIJKE BRONNEN

Literatuur

- Bennett, W. L. (1990). Toward a theory of press-state relations in the United States. *Journal of Communication*, 40(2), 103–125.
- Berelson, B. (1952). *Content analysis in communication research*. Free Press.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58.
- fög – Forschungszentrum Öffentlichkeit und Gesellschaft (2024). *Jahrbuch Qualität der Medien 2024*. Schwabe.
- Gilardi, F., Alizadeh, M. & Kubli, M. (2023). ChatGPT outperforms crowd workers for text-annotation tasks. *PNAS*, 120(30).
- Iyengar, S. & Kinder, D. R. (1987). *News that matters: Television and American opinion*. University of Chicago Press.
- Jolly, S. et al. (2022). Chapel Hill Expert Survey trend file, 1999–2019. *Electoral Studies*, 75, 102420.
- Krippendorff, K. (2004). *Content analysis: An introduction to its methodology* (2nd ed.). Sage.
- McCombs, M. E. & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176–187.
- Shoemaker, P. J. & Vos, T. P. (2009). *Gatekeeping theory*. Routledge.
- SVFAB (2026). *Methodenbericht v4.1: Zählbare Kriterien und Multi-Modell-Kreuzvalidierung*.
- Törnberg, P. (2023). ChatGPT-4 outperforms experts and crowd workers in annotating political Twitter messages. arXiv:2304.06588.

SVFAB Working Papers

- Schläpfer, D. (2026). Systematic AI-Assisted Analysis of Public Broadcaster Impartiality: A Scalable Methodological Framework for Measuring Structural Bias in Public Service Media. [SSRN 6688478](#)
- Schläpfer, D. (2026). Measuring Editorial Noise: A Retrospective Suppression Index for Public Broadcasting Content Analysis. [SSRN 6733280](#)
- Schläpfer, D. (2026). Source Traffic Light: A Six-Dimensional Credibility Framework for Systematic Source Assessment in Public Service Media. [SSRN 6733880](#)

David Schläpfer — ORCID: 0009-0000-5671-9266

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Evaluaties en lidmaatschap bij SVFAB

Op SVFAB.ch vindt u gedetailleerde evaluaties en kunt u ook analyses laten maken voor elke uitzending naar keuze (wordt apart gefactureerd).

Om de kwaliteit van ons werk te waarborgen, zijn wij afhankelijk van lidmaatschaps- en donateurbijdragen.

Contact en meer informatie:

www.SVFAB.ch | Kontakt@SVFAB.ch

Bankgegevens: PostFinance – POFICHBE

IBAN: CH32 0900 0000 1675 6251 1

Begunstigde: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

De volgende boeken zijn verkrijgbaar bij SVFAB

Bestellingen via www.svfab.ch of kontakt@svfab.ch

Onevenwichtige berichtgeving is het antwoord op het halveringsinitiatief in Zwitserland: hier worden de manipulatietechnieken in detail uitgelegd, te beginnen bij de selectie van medewerkers en de bronselectie. Vervolgens worden 15 principes uitgelegd: weglating, framing, temporele framing, schuld door associatie, emotionalisering, contextverwijdering en nog veel meer, geïllustreerd met talrijke voorbeelden. Bovendien wordt zichtbaar waar wij zelf deze technieken toepassen – dat bevordert niet alleen inzicht maar ook empathie.

Optioneel wordt het boek geleverd met **speelkaarten**.

Ook verkrijgbaar als **luisterboek**.

Het interview is geen gesprek. Het is een podium – en iemand anders heeft het script geschreven.

Wie dat niet weet, levert materiaal. Goede citaten die verkeerd geknipt worden. Juiste uitspraken die in de verkeerde context belanden. Eerlijke antwoorden die als bekentenissen worden geframed.

Dit boek is geen mediakritiekboek. Het is een gereedschapskist – voor iedereen die een microfoon voor zich heeft en wil weten wat ze eraan kunnen doen. 7 hoofdstukken. 7 tools: Wat een interview werkelijk is. De 7 meest voorkomende valkuilen. De drie basisprincipes van soevereiniteit – verankeren, herkaderen, begrenzen. Voorbereiding in één uur. Lichaam en stem. Wat te doen als het misgaat. En wat telt na het interview.

Voor politici, activisten, ondernemers, klokkenluiders – voor iedereen die in de schijnwerpers staat en wil begrijpen hoe het spel werkt. Zodat ze stoppen met meespelen – en beginnen het te vormgeven. In A5-formaat. Direct. Ter voorbereiding, ter raadpleging, ter nabespreking en bij moeilijkheden

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Je denkt dat je de wereld ziet. In Wirklichkeit siehst du den Rahmen, den jemand um sie gelegt hat. Framing ist die älteste und eleganteste Manipulationstechnik der wereld ziet. Sie verändert nicht die Fakten – sie verändert, was wir aus den Fakten machen. Wie wir fühlen. Was wir glauben. Wie wir entscheiden. Und sie funktioniert – weil wir alle mitmachen. Täglich. Unbewusst. Auch du. Dieses Buch ist kein trockenes Lehrbuch. Es ist ein Übungsbuch – spielerisch, direkt, voller Beispiele aus dem echten Leben. Du lernst nicht nur, wie andere dich framen. Du lernst, wie du selbst framest – und wie du es bewusst und fair einsetzen kannst.

Want wie framing begrijpt, ziet de wereld helderder. Hoort nieuws anders. Voert gesprekken zelfverzekerder. En laat zich niet meer zo makkelijk een kader opdringen dat iemand anders heeft gekozen. Met vele oefeningen en concrete voorbeelden uit politiek, media en het dagelijks leven – en af en toe een glimlach.

Framing met stijl. Omdat het kader alles verandert.